

PŘÍLOHA

Vyhodnocení vztahu ÚEK SK (2017 – 2041) k cílům ochrany životního prostředí na mezinárodní, republikové a regionální úrovni

V následujícím textu je provedeno vyhodnocení podle následujících stupňů hodnocení:

- a) Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní
- b) Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný
- c) Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje neutrální
- d) Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje marginální

1.1 Dokumenty na mezinárodní úrovni

1.1.1 Sdělení Evropské komise “Evropa 2020“

Strategický dokument stanovující vizi evropského sociálně tržního hospodářství pro 21. století.

Strategie určuje směr k vytvoření inteligentní a udržitelné ekonomiky, podporující sociální

začleňování. Důraz je kladen zejména na tyto oblasti:

zaměstnanost, výzkum, vývoj, inovace, změna klimatu a energetika, vzdělávání, chudoba a sociální vyloučení.

Hlavními cíli jsou:

- 75 % obyvatelstva ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno,
- 3 % HDP Evropské unie by měla být investována do výzkumu a vývoje,
- v oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“ (včetně zvýšení závazku na snížení emisí na 30 %, pokud budou podmínky příznivé),
- podíl dětí, které předčasně ukončí školní docházku, by měl být pod hranicí 10 % a nejméně 40 %
- mladší generace by mělo dosáhnout terciární úrovně vzdělání,
- počet osob ohrožených chudobou by měl klesnout o 20 milionů.

Z hlediska životního prostředí je relevantní prioritou podpory oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů, podpora přechodu na nízkouhlíkovou ekonomiku, větší využití obnovitelných zdrojů energie, modernizace odvětví dopravy a podpora energetické účinnosti.

Dále je kladen důraz na udržitelný růst, tedy konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje.

Priorita specifikuje následující cíle:

1. Snížit do roku 2020 emise skleníkových plynů o 20 % (v porovnání se stavem v roce 1990).

Evropská unie je připravena zvýšit tento cíl až na 30 %, pokud se v rámci celosvětové dohody zaváže i další rozvinuté země učinit totéž a pokud se v rámci svých možností na tomto cíli budou podílet i rozvojové země.

2. Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů v celkové energetické spotřebě na 20 %.

3. Dosáhnout 20 % zvýšení energetické účinnosti.

Kromě těchto cílů specifikuje dokument následující předpoklady pro dosažení udržitelného růstu:

- Vytvořit konkurenceschopnější nízkouhlíkovou ekonomiku, která rozumným a udržitelným způsobem využívá všechny zdroje.
- Chránit životní prostředí, snížit objem emisí a zabránit úbytku biologické rozmanitosti.

- Využít náskoku, který Evropa má ve vývoji nových ekologických technologií a výrobních postupů.
- Zavést výkonné a inteligentní rozvodné sítě elektrické energie.
- Využívat celoevropské sítě a dodat tak podnikům v EU (především malým výrobním firmám) další konkurenční výhodu.
- Zlepšovat podnikatelské prostředí, zejména v případě malých a středních podniků.
- Umožnit spotřebitelům, aby se na základě dostatečných informací mohli co nejlépe rozhodnout.
- Snižovat emise a využívat nové technologie, které mají možnost zachycování sekvence uhlíku.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje neutrální

1.1.2 Plán pro Evropu účinněji využívající zdroje

Je jednou ze sedmi stěžejních iniciativ v rámci strategie Evropa 2020, jejímž cílem je dosáhnout inteligentního a udržitelného růstu. Tato strategie je nyní hlavní evropskou strategií pro zajištění růstu a zaměstnanosti a má podporu Evropského parlamentu a Evropské rady. Členské státy a orgány EU spolupracují při koordinaci opatření, která mají zaručit nezbytné strukturální reformy.

Cílem této stěžejní iniciativy je vytvořit politický rámec, jenž přispěje k posunu směrem k nízkouhlíkovému hospodářství, které účinně využívá zdroje, a pomůže nám:

- zvýšit hospodářskou výkonnost při současném snížení spotřeby zdrojů,
- určit a vytvořit nové příležitosti pro hospodářský růst a větší inovace a zvýšit konkurenceschopnost EU,
- zabezpečit dodávky hlavních zdrojů,
- bojovat proti změně klimatu a omezit dopady využívání zdrojů na životní prostředí.

Cílem Programu zlepšování kvality ovzduší je splnění imisních limitů daných zákonem o ochraně ovzduší, tak aby došlo ke snížení koncentrací znečišťujících látek v ovzduší.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.1.3 Environmentální akční plán

Sedmý akční program pro životní prostředí uvádí devět prioritních cílů. Tři z nich se týkají hlavní oblasti činnosti:

- ochrany přírody,
- efektivnějšího využívání zdrojů a
- zavedení nízkouhlíkového hospodářství a ochrany lidského zdraví před environmentálními tlaky.

Další čtyři se soustředí na to, jak mohou EU a členské státy spolupracovat na dosažení těchto záměrů, zatímco poslední dva cíle jsou horizontální a zaměřují se na lepší městské prostředí a globální spolupráci.

Jedním z cílů, které si 7. akční program pro životní prostředí klade, je zastavení úbytku biologické rozmanitosti do roku 2020 a uvedení alespoň 15 % degradovaných ekosystémů do zdravého stavu.

Druhá priorita zdůrazňuje menší spotřebu a větší efektivnost.

Priorita číslo tři se zaměřuje na zásadní význam životního prostředí pro náš blahobyt. Znečištění ovzduší a vody, nadměrný hluk a nebezpečné chemické látky představují vážné hrozby pro zdraví lidí.

Sedmý akční plán pro životní prostředí dále uvádí, jak lze těchto cílů dosáhnout:

- lepším prováděním právních předpisů EU v oblasti ŽP,
- špičkovou vědou a výzkumem, aby přijímané politiky vycházely z lepších poznatků,
- širšími a prozíravějšími investicemi zahrnujícími tzv. zelené pobídky a promítajícími environmentální náklady do cen,
- silnější integrací environmentálních otázek do politik ostatních oblastí.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.1.4 Protokol o omezování acidifikace, eutrofizace a přízemního ozonu (Goteborský protokol, 1999, k Úmluvě EHK OSN o dálkovém znečišťování ovzduší překračujícím hranice států

Úmluva EHK/OSN o dálkovém znečišťování ovzduší překračujícím hranice států z roku 1979 je pokládána za jeden z nejúspěšnějších mezinárodních environmentálních právních nástrojů, která tvoří páteř mezinárodního práva ochrany ovzduší.

Je zaměřena na problémy ovzduší v přízemní vrstvě atmosféry vyvolané hlavními antropogenními znečišťujícími látkami.

Je možné sem zařadit cíle omezení acidifikace a eutrofizace nebo omezení emisí amoniaku ze zemědělství.

Mezinárodní úmluvy, včetně úmluv zaměřených na ochranu ovzduší, formulují především povinnosti smluvních stran, které jsou plněny primárně na úrovni států. S vývojem nástrojů regulace jsou protokoly úmluv zaměřovány více na účinky a na podrobnější úroveň regulace, kterou lze v podstatě zajistit jen s

podporou této regulace na úrovních nižších - v podmínkách ČR se jedná o regulaci na úrovni místní.

V roce 2012 byl protokol pozměněn a rozšířen o dvě nové přílohy.

Cílem těchto změn je zvýšit úsilí o dosažení cílů v oblasti dlouhodobé ochrany lidského zdraví a životního prostředí.

Navrhovaná změna protokolu z roku 1999 stanovuje **nové národní závazky ke snížení emisí** pro období od roku 2020. Vztahuje se na čtyři látky znečišťující ovzduší – síru (zejména oxid siřičitý), oxidy dusíku, amoniak a nemethanické těkavé organické sloučeniny – a na částice.

Tato změna zahrnuje zejména:

- snižování emisí černého uhlíku,
- aktualizaci mezních hodnot emisí stanovených v příloze protokolu,
- nové normy pro obsah nemethanických těkavých organických sloučenin ve výrobcích.

Tato změna rovněž doplňuje oznamovací povinnost pro emise látek znečišťujících ovzduší.

Tyto změny protokolu je nyní třeba schválit na úrovni EU.¹

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.1.5 Rámcová úmluva o změně klimatu a Kjótský protokol

Cílem úmluvy je podle článku 2 "stabilizovat atmosférické koncentrace skleníkových plynů na takové hladině, která předejde antropogenním interferencím s klimatickým systémem". Taková hladina by měla být dosažena v čase dostatečném k zajištění:

1. přirozené adaptace ekosystémů na změnu klimatu;
2. stálé produkce potravin;
3. ekonomického rozvoje trvalého charakteru.

Základní principy, na kterých je úmluva postavena, jsou proto následující:

- Princip předběžné opatrnosti, tedy vědomí, že s preventivní akcí nelze čekat až na výsledek definitivní vědecké analýzy rizik.
- Princip mezigenerační odpovědnosti (základní podmínka tzv. trvale udržitelného rozvoje), který stanoví, že současný ekonomický rozvoj může probíhat jen za okolností, které neohroží potřeby příštích generací.
- Princip společné, avšak diferencované odpovědnosti, který v případě Rámcové úmluvy říká, že "rozvinuté země" nesou hlavní odpovědnost za rostoucí koncentrace skleníkových plynů v atmosféře.

Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu byl přijat v prosinci roku 1997 na Třetí konferenci smluvních stran v Kjótu a zaměřuje se především na redukce týkající se emisí oxidu uhličitého (CO₂), metanu (CH₄), oxidu dusného (N₂O), hydrogenovaných fluorovodíků (HFCs), polyfluorovodíku (PFCs) a fluoridu sírového (SF₆), vyjádřených ve formě ekvivalentu CO₂ (tzv. uhlíkový ekvivalent) antropogenních emisí. Výsledná hodnota emisí agregovaných pomocí faktoru tzv. globálních radiačních účinností jednotlivých plynů zohledňuje jejich rozdílný vliv na celkovou změnu klimatického systému Země.

Kromě emisí skleníkových plynů bere Protokol v úvahu i jejich propady, tj. absorpci vyvolanou změnami ve využívání krajiny (zalesňování, péče o lesní porosty, resp. odlesňování). Snižování emisí a redukce skleníkových plynů, environmentální ochrana, jsou součástí opatření aktualizované energetické koncepce, jejíž cíle směřují svou charakteristikou k omezení globálního oteplování země, těmito cíli tedy podporuje cíle Rámcové úmluvy a zároveň Kjótského protokolu.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2 Dokumenty ČR - národní úroveň

1.2.1 Strategie udržitelného rozvoje ČR

Strategické a dílčí cíle a nástroje Strategie udržitelného rozvoje ČR jsou formulovány tak, aby co nejvíce omezovaly nerovnováhu ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti. Směřují k zajištění co nejvyšší dosažitelné kvality života pro současnou generaci a k vytvoření předpokladů pro kvalitní život generací budoucích (s vědomím toho, že představy budoucích generací o kvalitě života mohou být oproti našim odlišné).

Strategické cíle:

- udržet stabilitu ekonomiky a zajistit její odolnost vůči negativním vlivům,
- podporovat ekonomický rozvoj respektující kapacitu únosnosti životního prostředí a zajišťující udržitelné financování veřejných služeb (udržitelnou ekonomiku),
- rozvíjet a všestranně podporovat ekonomiku založenou na znalostech a dovednostech a zvyšovat konkurenceschopnost průmyslu, zemědělství a služeb,
- zajišťovat na území ČR dobrou kvalitu všech složek životního prostředí a fungování jejich základních vazeb a harmonické vztahy mezi ekosystémy, v nejvyšší ekonomicky a sociálně přijatelné míře uchovat přírodní bohatství ČR tak, aby mohlo být předáno příštím generacím, a zachovat a nesnižovat biologickou rozmanitost,
- systematicky podporovat recyklaci, včetně stavebních hmot (snižující exploataci krajiny a spotřebu importovaných surovin),
- minimalizovat střety zájmů mezi hospodářskými aktivitami a ochranou životního prostředí a kulturního dědictví, hmotného i nehmotného,
- zajišťovat ochranu neobnovitelných přírodních zdrojů (včetně zemědělského půdního fondu);
- zachovat strategickou potravinovou soběstačnost ČR,
- obhajovat a prosazovat národní zájmy ČR v rámci nejširších mezinárodních vztahů, významných mezinárodních organizací i v rámci bilaterálních vztahů,
- dosáhnout splnění mezinárodních závazků ČR v oblasti udržitelného rozvoje,
- přispívat k řešení klíčových globálních problémů udržitelného rozvoje.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.2 Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR (SRUR)

Na národní úrovni patří k základním dokumentům stanovující cíle relevantní pro politiku životního prostředí Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR.

Tento zastřešující národní dokument schválený v lednu 2010, vytvářející rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (sektorových politik či akčních programů), zohledňuje cíle Národního programu reformy ČR (národní akční plán ČR pro implementaci tzv. obnovené Lisabonské strategie EU) i Národního strategického referenčního rámce 2007-2013 a na základě konsensu všech ministerstev stanovuje dlouhodobé priority a cíle směřování ČR v horizontu roku 2030.

SRUR ČR formuluje následující priority rozdělené do pěti prioritních os:

Prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví

- Priorita 1.1: Zlepšování podmínek pro zdravý život
- Priorita 1.2: Zlepšování životního stylu a zdravotního stavu populace
- Priorita 1.3: Přizpůsobit politiky a služby demografickému vývoji a podpořit mezigenerační a rodinnou soudržnost.

Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace

- Priorita 2.1: Podpora dynamiky národní ekonomiky a posilování konkurenceschopnosti (průmyslu a podnikání, zemědělství, služ
- Priorita 2.2: Zajištění energetické bezpečnosti státu a zvyšování energetické a surovinové

efektivitu hospodářství

- Priorita 2.3: Rozvoj lidských zdrojů, podpora vzdělávání, vědy a výzkumu

Prioritní osa 3: Rozvoj území

- Priorita 3.1: Upevňování územní soudržnosti

- Priorita 3.2: Zvyšování kvality života obyvatel území

- Priorita 3.3: Účinněji prosazovat strategické územní plánování

Prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita

- Priorita 4.1: Ochrana krajiny jako předpoklad pro ochranu druhové diverzity

- Priorita 4.2: Odpovědné hospodaření v zemědělství a lesnictví

- Priorita 4.3: Adaptace na změny klimatu

Prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost

- Priorita 5.1: Posilování sociální stability a soudržnosti

- Priorita 5.2: Efektivní stát, kvalitní veřejná správa a rozvoj občanského sektoru

- Priorita 5.3: Zvyšování připravenosti ke zvládání dopadů globálních a jiných bezpečnostních hrozeb a rizik a posilování mezinárodních vazeb.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.3 Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR

Cílem Strategie je dosažení společensky přijatelné míry rizik plynoucích ze znečištění ovzduší pro lidské zdraví (zejména zkrácení očekávané doby dožití vlivem expozice částicemi PM_{2.5}, koncentrací B(a)P, předčasná úmrtí vlivem přízemního ozónu), ekosystémy (acidifikace, eutrofizace, vliv přízemního ozónu) a kulturního a historického dědictví na celém území ČR.

K dosažení globálního cíle Strategie jsou stanoveny 4 specifické cíle:

1. Dosažení imisních limitů (uvedených v příloze č. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů) na celém území ČR do roku 2020 a současně udržování a zlepšování kvality ovzduší tam, kde jsou současné koncentrace znečišťujících látek pod hodnotami imisních limitů.

2. Dodržení k roku 2020 národních emisních stropů stanovených scénářem NPSE-WaM.

3. Postupné vytváření podmínek pro splnění národních závazků snížení emisí k roku 2025 a 2030.

Opatření pro dosažení cíle:

- Provést všechna dodatečná sektorová opatření v sektorech energetika, doprava, průmysl, zemědělství, veřejný sektor a dále podpůrná a informační opatření.
- Analýza možností vyššího nasazení kontrolních strategií a změny aktivit (zejména parametrů v sektorech energetika a zemědělství).
- Přijetí Strategie jako jednoho z nejzávažnějších dokumentů pro tvorbu ostatních strategických dokumentů ČR a zohlednění priorit v ochraně ovzduší v ostatních souvisejících politikách a v rozhodovacích kritériích.
- Realizace Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR.

4. Dobudování kapacit systému posuzování kvality ovzduší (technická a znalostní základna, lidské zdroje).

Opatření pro dosažení cíle:

- Ke zpřesnění identifikace zdrojů znečišťování je zapotřebí prohloubit informace o šíření emisí ze zdrojů znečišťování ve spodních vrstvách atmosféry (např. teplotní zvrstvení atmosféry, směr a rychlost proudění, vlhkost vzduchu), a o meteorologických parametrech, které jsou potřebné pro identifikaci základních fyzikálních procesů, které se odehrávají v mezní vrstvě atmosféry při interakci mezi zemským povrchem a atmosférou.

- Potřebná je obnova přístrojů pro základní měření ve smyslu směrnice 2008/50/ES a rozvoj měření v souladu svědeckými poznatky v oblasti kvality ovzduší (sledování jemných frakcí suspendovaných částic v ovzduší (PM1 a submikronové částice), měření BC –black carbon, rozšíření spektra měřených látek, použití vysokoobjemových vzorkovačů, hodnocení dálkového transportu znečištění a pozadových koncentrací (měření v „čistých“ regionech). Nezbytná je obnova klíčových ICT systémů, modernizace přístrojového vybavení meteorologických stanic a observatoří, modernizace SW pro sběr a zpracování meteorologických dat.

Cílem Strategie je rovněž definovat politiku investic do zlepšení kvality ovzduší a oblastí, které mají být v letech 2014+ podporovány.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.4 Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020

Tento dokument stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů za účelem naplňování strategie Evropa 2020 na základě specifikovaných národních priorit.

Dohoda je strategickým dokumentem, založeným na důsledné analýze současné sociální a ekonomické situace, ekonomických trendů a potřeb České republiky, na jejichž základě jsou stanoveny priority pro financování v letech 2014-2020 při současném sledování naplňování společných cílů EU.

Hlavními identifikovanými problémy a potřeby rozvoje úzce související s ÚEK SK jsou:

1. Závislost na neobnovitelných zdrojích energie, nízká orientace na využití obnovitelných zdrojů energie.
2. Potřeba rozvoje: Zvyšování podílu obnovitelných zdrojů energie (zejména biomasa a bioplyn) na spotřebě.
3. Nedostatečná modernost a kapacita přenosové soustavy (PS) zajišťující nárůst spotřeby, připojení nových zdrojů a tranzitní nároky na PS v ČR ve směru sever – jih, garantující bezpečnost, odolnost a spolehlivost provozu na současné úrovni.
4. Potřeba rozvoje: Posílení a modernizace přenosové soustavy (vedení a transformovny). Zvýšení odolnosti přenosové soustavy vůči přírodním a antropogenním hrozbám.
5. Vysoký podíl ztrát tepelné energie v tepelných rozvodných zařízeních a nevyužitý potenciál

kombinované výroby elektřiny a tepla.

6. Potřeba rozvoje: Výstavba a modernizace systémů zásobování tepelnou energií a zdrojů kombinované výroby elektřiny a tepla.

7. Nedostatečná modernost a kapacita distribučních soustav z pohledu připojení distribuovaných (včetně intermitentních) zdrojů energie, dálkové spotřeby, spolehlivosti provozu a akumulace energie.

8. Potřeba rozvoje: Modernizace distribučních soustav s důrazem na zavádění prvků inteligentních sítí (smartgrids) za účelem minimalizace úzkých profilů a integrace decentralizovaných zdrojů energie a zlepšování spolehlivosti dodávek elektřiny.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.5 Strategie regionálního rozvoje ČR 2014+

Strategie je základním koncepčním dokumentem v oblasti regionálního rozvoje. Strategie je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj.

Strategie zahrnuje podrobnou analýzu regionálních rozdílů v ČR (především na úrovni obcí s rozšířenou působností), jejíž závěry se odrážejí v návrzích cílů, priorit a konkrétních opatření definovaných pro potřeby regionálního rozvoje. Implementační část nastavuje systém realizace regionálního rozvoje v rovině řídicí i koordinační a monitorovací na centrální/sektorové i regionální úrovni po stránce instrumentální (nástrojové), institucionální a zdrojové.

Strategie je formulována tak, aby propojovala odvětvová hlediska a přístupy s územními aspekty vyváženého regionálního rozvoje a územní soudržnosti, obsahuje formulace problémových okruhů, priorit a souhrnných cílů, které bude třeba v příštím období sledovat.

Základní cíle regionální politiky ČR na období 2014- 2020:

- Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl),
- Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl),
- Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl),
- Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl).

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.6 Aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje ČR

Mezi tzv. republikové priority náleží také priorita:

Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

Politika územního rozvoje ČR vymezuje oblasti, osy, koridory a plochy s ohledem na prokázané potřeby rozvoje území státu. Kraje Vysočina se přímo dotýkají koridory:

E4a Plocha pro rozšíření včetně koridorů pro vyvedení elektrického a tepelného výkonu včetně potřebné infrastruktury elektráren Temelín, Ledvice, Počeradý, Pruněrov, Tušimice, Dětmárovice, Mělník a Dukovany, včetně plochy vodní nádrže pro zajištění dlouhodobého provozu Dukovan (v případě její nezbytnosti) a koridorů pro propojení s nejbližší rozvodnou.

Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:

- a) Provéřít účelnost a reálnost rozvojového záměru elektrárny Dukovany
- b) Provéřít účelnost a reálnost rozvojového záměru lokality pro umístění plochy vodní nádrže pro zajištění dlouhodobého provozu Dukovan.

E7 Koridor pro dvojité vedení 400 kV Kočín – Mírovka a zapojení vedení 400 kV Řeporyje – Prosenice do Mírovky, včetně souvisejících ploch pro rozšíření elektrických stanic.

Důvody vymezení: Koridory, které umožní zabezpečení nárůstu výkonů zdrojů do přenosové soustavy ČR. Součást TEN - E.

E20 Koridory pro dvojité vedení 400 kV Dasný – Slavětice a Slavětice – Čebín a souvisejících ploch pro

rozšíření elektrických stanic 400/110 kV Dasný, Čebín a Slavětice.

Důvody vymezení: Koridory vedení a plochy elektrických stanic umožňující navýšení výkonu zdrojů, transport výkonu z výrobních oblastí do oblasti spotřeby a zajištění spotřeby spolehlivosti v oblasti jižní Moravy.

E21 Koridory a plochy pro dvojité vedení 400 kV Mírovka – Čebín a Kočín – Přeštice včetně souvisejících ploch pro rozšíření elektrických stanic Mírovka, Kočín, Čebín a Přeštice.

Důvody vymezení: Koridory a plochy, které umožní zabezpečení výkonů zdrojů připojených do přenosové soustavy a zvýšení spolehlivosti přenosu. Součást TEN - E.

P15 Koridor VTL plynovodu Mozart z oblasti Lodhéřov/Veselí nad Lužnicí na hranice ČR/Rakousko a plocha pro podzemní zásobník plynu v oblasti Rožná na Vysočině.

Důvody vymezení: Koridor pro VTL plynovod z oblasti jižních Čech na hranice ČR a plocha pro podzemní zásobník plynu.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.7 Národní program snižování emisí ČR (do roku 2020)

Obecným východiskem Programu je:

- zlepšit kvalitu ovzduší v lokalitách, kde jsou imisní limity překročeny,
- udržet a usilovat o zachování co nejlepší kvality ovzduší v lokalitách, kde jsou imisní limity dodržovány.

Strategický cíl:

co nejrychlejší snížení rizik plynoucích ze znečištění ovzduší pro lidské zdraví (zejména zkrácení očekávané doby dožití vlivem expozice suspendovanými částicemi PM_{2.5}, předčasná úmrtí vlivem přízemního ozónu) a snížení negativního vlivu na ekosystémy a vegetaci (acidifikace, eutrofizace, vliv přízemního ozónu) a na materiály cestou dodržení národních závazků snížení emisí a dodržení platných imisních limitů.

Hlavní specifické cíle Programu jsou:

- nepřekračování od roku 2020 hodnoty národních emisí stanovených na základě scénáře NPSEWaM,
- plnění od roku 2020 emisních stropů pro skupiny stacionárních a mobilních zdrojů dle scénáře NPSE-WaM,

Další specifické cíle programu:

- Dosažení a udržení imisního limitu stanoveného pro roční průměrné koncentrace suspendovaných částic PM₁₀ v období 2016 až 2020.
- Dosažení a udržení imisního limitu stanoveného pro 24-hodinové koncentrace suspendovaných částic PM₁₀ v období 2016 až 2020.
- Dosažení a udržení imisního limitu stanoveného pro roční průměrné koncentrace suspendovaných částic PM_{2.5} v období 2016 až 2020.
- Dosažení a udržení imisního limitu stanoveného pro roční průměrné koncentrace benzo(a)pyrenu v období 2016 až 2020.

Dosažení a udržení ostatních platných imisních limitů v období 2016-2020:

- Snížení průměrné výměry ekosystémů s nadkritickou depozicí dusíku z hlediska eutrofizace v období 2016 až 2020 o 50 % oproti roku 2005 (tj. na hodnotu nižší než 2 100 km²).
- Snížení průměrné výměry lesů s nadkritickou kyselou depozicí, v období 2016 až 2020 o 50 % oproti roku 2005 (tj. na hodnotu nižší než 1 900 km²).
- Dodržení k roku 2020 směrných cílových hodnot zátěže přízemním ozónem pro ochranu lidského zdraví (2,9 ppm.h) a pro ochranu úrody a vegetace (10 ppm.h) ve všech územních jednotkách (čtvercích území 150 x 150 km).
- Udržení kvality ovzduší pod imisními limity v lokalitách, kde jsou imisní limity dodržovány, usilování o další snižování koncentrací znečišťujících látek.
- Vytvoření podmínek pro dosažení národních emisí k roku 2025 a 2030 maximálně ve výši scénáře NPSE-WaM.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.8 Aktualizace Státní energetické koncepce ČR, 2014

Státní energetická koncepce patří k základním součástem hospodářské politiky České republiky. Je výrazem státní odpovědnosti za vytváření podmínek pro spolehlivé a dlouhodobě bezpečné dodávky energie za přijatelné ceny a za vytváření podmínek pro její efektivní využití, které nebudou ohrožovat životní prostředí a budou v souladu se zásadami udržitelného rozvoje. Tuto zákonnou odpovědnost stát naplňuje stanovením legislativního rámce a pravidel pro chod a rozvoj energetického hospodářství.

Státní energetická koncepce ve své vizi stanovuje strategické cíle a definuje strategické priority v horizontu stanoveném zákonem a současně na období, ve kterém je obvykle zajištěna ekonomická návratnost investic do všech typů zdrojů a sítí.

Dlouhodobou vizí energetiky ČR je spolehlivé, cenově dostupné a dlouhodobě udržitelné zásobování

domácností i hospodářství energií. Takto vymezená vize je obsažena v trojici vrcholových strategických cílů energetiky ČR:

- těmi jsou bezpečnost,
- konkurenceschopnost,
- udržitelnost.
-

Při volbě priorit, cílů a souboru nástrojů Státní energetické koncepce byla respektována hlediska energetická, ekologická, ekonomická a sociální.

Hlavní cíle SEK:

- 1. Maximalizace energetické efektivity,**
- 2. Zajištění vhodného poměru spotřeby prvotních energetických zdrojů,**
- 3. Zajištění maximální šetrnosti k životnímu prostředí,**
- 4. Dokončení transformace a liberalizace energetického hospodářství.**

V rámci vizí státní energetické koncepce jsou definovány základní priority, které mají být v průběhu návrhového období dosaženy a dodrženy v této podobě:

Maximální nezávislost na cizích zdrojích energie, na zdrojích energie z rizikových oblastí, na spolehlivosti dodávek cizích zdrojů. Bezpečnost zdrojů energie včetně jaderné bezpečnosti, spolehlivost dodávek všech druhů energie. Udržitelný rozvoj a ochrana životního prostředí.

Zákon č.406/2000 Sb. o hospodaření energií v platném znění stanovuje (§4) povinnost respektování Státní energetické koncepce v územních energetických koncepcích krajů a hl.m. Prahy.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.9 Národní akční plán České republiky pro energii z obnovitelných zdrojů

Hlavním cílem energetiky je zajištění energetických potřeb České republiky v dlouhodobém horizontu.

Současná Státní energetická koncepce, jejímiž hlavními prioritami jsou bezpečnost, nezávislost a udržitelný rozvoj, předpokládá, že bezpečné dodávky energie za přijatelnou cenu budou garantovány přednostním využitím všech dostupných tuzemských energetických zdrojů při využití nejlepších dostupných světových technologií a způsobem maximálně šetrným životnímu prostředí.

Část tuzemských energetických zdrojů tvoří obnovitelné zdroje energie a je předpokládáno s jejich reálným rozvojem, který bude plně respektovat rozlohu, klimatické podmínky a parametry energetických sítí České republiky.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.10 Třetí akční plán energetické účinnosti České republiky (NAPEE)

Národní akční plán energetické účinnosti popisuje plánovaná opatření zaměřená na zvýšení energetické účinnosti a očekávané nebo dosažené úspory energie, včetně úspor při dodávkách, přenosu či přepravě a distribuci energie, jakož i v konečném využití energie. V pořadí třetí NAPEE uvádí odhad očekávaných úspor energie do roku 2020, a to jak v domácnostech, tak v průmyslu,

v zemědělství, v dopravě a v sektoru služeb.

Plán uvádí politicko-ekonomická opatření k dosažení vnitrostátního orientačního cíle do roku 2020, kdy by měla Česká republika dosáhnout tzv. celkových nových úspor v konečné spotřebě energie.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.11 Surovinová politika české republiky nerostných surovin a jejich zdrojů (2017)

Jedná se o strategický dokument, který navazuje na předchozí státní surovinovou politiku (1999) i na již přijatou Politiku druhotných surovin (2014).

Předkládaná strategie je vytvořena na období cca 15 let. Předmětem této strategie je zajištění surovinových potřeb státu, zabezpečení stabilního, bezpečného a ekonomicky výhodného přístupu k nerostným surovinám pro udržitelný rozvoj celé společnosti.

Nerostné surovinové zdroje nezbytné pro fungování české ekonomiky pocházejí ze tří základních zdrojů:

- a). Nerostné suroviny získávané z domácích zdrojů,
- b). Nerostné suroviny do ČR dovážené,
- c). Nerostné suroviny získané z druhotných zdrojů jejich recyklací, resp. přepracováním.

Základní vize:

- Efektivní a udržitelné zajištění a využívání rudných, nerudných, energetických, stavebních i netradičních nerostných zdrojů ku prospěchu obyvatel i konkurenceschopného národního hospodářství České republiky.

Strategické cíle jsou:

Bezpečnost dodávek surovin - zajištění nezbytných dodávek primárních surovin pro spotřebitele, zpracovatele, a to i při změně vnějších podmínek (výpadky dodávek zdrojů, cenové výkyvy na trzích, poruchy během dodávek a vnější útok) v kontextu EU; cílem je garantovat rychlé obnovení dodávek strategických surovin v případě výpadku a současně garantovat plné zajištění dodávek strategických surovin držených ve státních hmotných rezervách, v rozsahu potřebném pro fungování ekonomiky při nouzových situacích.

Konkurenceschopnost (surovinového průmyslu a sociální přijatelnost) - ekonomicky přijatelné ceny surovin pro zpracovatele a spotřebitele, nediskriminační přístup na světový trh nerostných surovin. Na konkurenceschopnosti dodávek surovin z domácích (evropských) i zahraničních (neevropských) zdrojů závisí do značné míry konkurenceschopnost celého evropského průmyslu. Udržení této konkurenceschopnosti je jednou z hlavních priorit EU.

Udržitelnost (udržitelný rozvoj) - efektivní využití domácích zdrojů surovin, které je dlouhodobě udržitelné z pohledu životního prostředí (nezhoršování kvality životního prostředí), finančně-ekonomického (finanční stabilita těžebního sektoru a na něj navazující odvětví hospodářství a schopnost zajistit potřebné investice do obnovy a rozvoje včetně rekultivace), lidských zdrojů (technická vzdělanost), sociálních dopadů (zaměstnanost) a současně je třeba klást důraz na komunikaci s veřejností (otevřená informovanost, zapojení lokálních autorit, osvěta).

Mezi Priority patří:

Priorita 1 - **Bezpečnost dodávek surovin**

Priorita 2 – **Efektivní a udržitelné využívání disponibilních zásob nerostných surovin, důsledná ochrana ložisek vyhrazených nerostů**

Priorita 3 – **Účinná surovinová diplomacie států**

Priorita 4 – **Podpora vzdělání, výzkumu, nových zdrojů a technologií**

1.2.12 Státní politika životního prostředí ČR na období 2012 – 2020

Dokument vydaný v roce 2012 a vymezující plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020. Hlavním cílem je zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí pro občany České republiky. Dále pak výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak k zlepšování kvality života v Evropském ale i celosvětovém měřítku.

Politika se zaměřuje na tyto tématické oblasti:

A. Ochrana klimatu a zlepšení kvality ovzduší

1. Snižování emisí skleníkových plynů a omezování negativních dopadů klimatické změny.
2. Snížení úrovně znečištění ovzduší.
3. Efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie.
4. Zlepšit kvalitu ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity a zároveň udržet kvalitu v územích, kde imisní limity nejsou překračovány.

Dle politiky by mělo do roku 2020 dojít ke snížení emisí tuhých znečišťujících částic SO₂, NO_x, VOC, CO a NH₃. V případě SO₂ se k roku 2020 předpokládá snížení emisí o více než 40 % v porovnání s rokem 2009.

Dominantním producentem emisí SO₂ zůstává sektor veřejné a průmyslové energetiky. Emise NO_x poklesnou v roce 2020 o téměř 45 %, jejich dominantním producentem bude nadále energetika a doprava. Relativně malé snížení, o necelých 25 %, se předpokládá u emisí VOC. Důvodem je například nárůst automobilové dopravy.

Důležitým faktorem pro snižování emisí skleníkových plynů je podpora obnovitelných zdrojů a úspora energie. Zavádění energeticky účinnějších technologií vede k úsporám energie, které napomáhají snížit závislost států na dovozu energie.

B. Ochrana a udržitelné využívání zdrojů

1. Zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu
2. Omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí a podpora jejich

využívání jako náhrady přírodních surovin

3. Ochrana a udržitelné využívání půdního a horninového prostředí

B. Ochrana přírody a krajiny

1. Ochrana přírodních stanovišť, původních druhů rostlin a živočichů, cenných částí přírody a přírodních procesů

2. Zachování přírodních a kulturně-historických hodnot krajiny a jejích přirozených funkcí

3. Zlepšení kvality prostředí v sídlech

C. Bezpečné prostředí

1. Předcházení rizik

2. Ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.2.13 Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015-2024 (POH)

Plán je nástroj pro řízení odpadového hospodářství ČR a pro realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství.

Plán představuje klíčový dokument pro nakládání s odpady, obalovými odpady a výrobky s ukončenou životností. Součástí POH je i Program předcházení vzniku odpadů.

Plán se zaměřuje na upřednostnění způsobů nakládání s odpady podle celoevropské odpadové hierarchie a plnění evropských cílů ve všech oblastech nakládání s odpady. Strategie navržená v POH ČR vede k jednoznačnému odklonu odpadů ze skládek skrze předcházení odpadů, zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů.

Hlavními cíli Plánu jsou:

- Předcházení vzniku odpadů a zvýšení recyklace a materiálového využití odpadů.
- Minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí.
- Udržitelný rozvoj společnosti a přiblížení se k evropské „recyklační společnosti“.
- Maximální využívání odpadů jako náhrady primárních zdrojů a přechod na oběhové hospodářství.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.14 Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR (na období 2016 – 2025)

Jedná se o první dokument, který nastiňuje možnosti dalšího postupu v ochraně biodiverzity a jeho hlavním cílem je vytvořit dokument pro potřeby ochrany biodiverzity v ČR, který bude svým charakterem dokumentem meziresortním a mezioborovým.

Strategie je komplexní, strukturovaný a mnohostranný dokument, který významně přispívá k aktivnímu přístupu v ochraně přírody, kdy se upouští od izolovaného konzervačního přístupu, který vylučuje lidskou činnost v ochraně přírody, a přechází k aktivnímu přístupu ochrany s účastí člověka na těchto procesech, vyžadující jeho aktivní zapojení do péče o přírodu.

Strategie se rozděluje na témata „strategická“, mezi které patří:

- Ochrana biologické rozmanitosti in situ
- Invazní druhy
- Ochrana biologické rozmanitosti ex situ
- Genetické banky
- Udržitelné využívání
- Přístup ke genetickým zdrojům a rozdělování přínosu z nich
- Ekosystémový přístup jako hlavní princip v péči o ekosystémy
- Případová studie ČR – „nerekultivované plochy“
- Identifikace a monitorování biodiverzity
- Strategie výzkumu biodiverzity
- Výměna informací
- Výchova, vzdělávání a informování veřejnosti
- Biodiverzita a ekonomika

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje neutrální

1.2.15 Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR (2009)

Aktualizovaný program analyzuje stav přírodního a krajinného prostředí v ČR. Představuje dlouhodobé cíle a opatření, která jsou nezbytná k jejich dosažení. Státní program se zabývá problematikou ochrany krajiny obecně a rovněž detailně dle jednotlivých typů krajinných ekosystémů, chráněnými územími a druhovou ochranou.

Aktualizace Státního programu respektuje princip udržitelného rozvoje, vychází ze současně platných právních předpisů ČR, bere v úvahu ustanovení mezinárodních mnohostranných úmluv, kterých je ČR smluvní stranou, a závazky ČR jako členského státu EU. Mezi mezinárodní úmluvy se řadí Úmluvu o biologické rozmanitosti, Úmluvu o mokřadech a Evropskou úmluvu o krajině.

Aktualizace programu se zabývá stavem a vývojem přírody a krajiny v ČR, jejich cíli a opatřeními se zaměřením na krajinu, lesní ekosystémy, vodní a mokřadní ekosystémy, horské ekosystémy, agroekosystémy, travinné ekosystémy, chráněná území a jednotlivé druhy. Vyjmenovány jsou nástroje ochrany přírody a krajiny a to legislativní, ekonomické, odborné informační nástroje a práce s veřejností.

Hlavní cíle státního programu jsou:

1. Udržet a zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny – s mozaikou vzájemně propojených biologicky funkčních prvků a částí, schopných odolávat vnějším negativním vlivům včetně změn klimatu.
2. Udržet a zvyšovat přírodní a estetické hodnoty krajiny.

3. Zajistit udržitelné využívání krajiny jako celku především omezením zástavby krajiny, zachováním její prostupnosti a omezením další fragmentace s přednostním využitím ploch v sídelních útvarech, případně ve vazbě na ně.

4. Zajistit odpovídající péči o optimalizovanou soustavu ZCHÚ a vymezený ÚSES jako o nezastupitelný základ přírodní infrastruktury krajiny, zajišťující zachování biologické rozmanitosti a fungování přírodních, pro život lidí nezbytných procesů.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.16 Strategie ochrany klimatického systému Země v ČR (1999)

Koncepce schválená usnesením vlády ČR č. 480 ze dne 17. 5. 1999 je zcela základním dokumentem, který se zabývá problematikou klimatické změny po přijetí Kjótského protokolu a ukládá základní úkoly:

- **MŽP** (organizační zabezpečování plnění Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a Kjótského protokolu, koordinovat činnost meziresortní komise k problematice změny klimatu, provádět a koordinovat pravidelné monitorování emisí skleníkových plynů v souladu s platnými metodikami a v součinnosti s postupy Evropské unie aktualizovat projekce vývoje emisí a koordinovat vědecko- výzkumných úkolů souvisejících se sledováním rizik změn klimatu a jejich dopadů na území České republiky a připravovat vhodná adaptační opatření);
- **MPO** (naplňovat úkoly vyplývající ze Státního programu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů);
- **MD** (vyvíjet a zavádět dopravní prostředky silniční, železniční, vodní a letecké dopravy, které odpovídají standardům stanovených příslušnými mezinárodními orgány pro oblast vlivů na životní prostředí a bezpečnost, preferovat nemotorizované druhy dopravy budováním příslušné infrastruktury a provádět úpravy systémů silniční dopravy a rozvoj alternativních druhů pohonů vozidel); a
- **MZe** (zvyšovat rozlohy lesních ploch vhodným zalesňováním hospodářsky nevyužívaných zemědělských ploch, vyvíjet nové technologie zpracování půdy a pěstební způsoby).

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje neutrální

1.2.17 Politika ochrany klimatu

Politika ochrany klimatu v České republice nahrazuje Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v ČR z roku 2004. Definuje hlavní cíle a opatření v oblasti ochrany klimatu na národní úrovni tak, aby zajišťovala splnění cílů snižování emisí skleníkových plynů v návaznosti na povinnosti vyplývající z mezinárodních dohod (Rámcová úmluva OSN o změně klimatu a její Kjótský protokol, Pařížská dohoda a závazky vyplývající z legislativy Evropské unie). Tato strategie v oblasti ochrany klimatu do roku 2030, s výhledem do roku 2050, by tak měla přispět k dlouhodobému přechodu na

udržitelné nízko-emisní hospodářství ČR.

Politika ochrany klimatu v České republice se zaměřuje na období 2017 až 2030 s výhledem do roku 2050. Její plnění bude vyhodnoceno do konce roku 2021 a aktualizace Politiky ochrany klimatu v ČR je v návaznosti na přezkum závazků v rámci Pařížské dohody naplánována do konce roku 2023.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.18 Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (Adaptační strategie ČR) (2015)

Adaptační strategie ČR:

- uceleně prezentuje pozorovanou změnu klimatu, projekce dalšího vývoje a předpokládané dopady,
- identifikuje prioritní oblasti hospodářství, veřejné správy a životního prostředí ve vztahu k předpokládaným dopadům změny klimatu (dále též sektory) a určuje prioritní oblasti realizace,
- definuje vhodná adaptační opatření v návaznosti na předpokládané projevy změny klimatu,
- identifikuje překážky bránící realizaci adaptačních opatření v potřebné míře a s požadovaným efektem a navrhuje způsoby jejich odstranění,
- definuje cílený výzkum a analytické potřeby,
- identifikuje možné zdroje finančních prostředků.

Adaptační opatření v sektoru energetiky se týkají zejména zajištění fungování kritické infrastruktury, jejíž výpadek by měl dopad na koncové spotřebitele a na chráněné zájmy státu.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.19 Zdraví 2020 - Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (2014-2020)

Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (dále jen „Národní strategie“) je rámcovým souhrnem opatření pro rozvoj veřejného zdraví v ČR.

Účelem Národní strategie je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace. Rozpracovává vizi systému veřejného zdraví jako dynamické sítě zainteresovaných subjektů

na všech úrovních společnosti a je tedy určena nejen institucím veřejné správy, ale také všem ostatním složkám – jedincům, komunitám, neziskovému a soukromému sektoru, vzdělávacím, vědeckým a dalším institucím.

Jako rámcový souhrn opatření bude Národní strategie dále rozpracována do jednotlivých implementačních dokumentů dle stanovených témat ochrany a podpory veřejného zdraví a prevence nemocí, zdravotního stavu obyvatelstva ČR a dalších témat veřejného zdravotnictví a organizace zdravotní péče.

Většina z cílů aktualizované ÚEK SK, především pak operativní cíle směřující k ochraně ovzduší, se úzce dotýká ochrany zdraví obyvatel Středočeského kraje. Relevantní cíle koncepce jsou v souladu s cíli strategie Zdraví 2020.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.20 Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21.století (do roku 2020)

Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky Zdraví pro všechny v 21. století je národní variantou programu Světové zdravotnické organizace (WHO) Health for all in the 21st century.

Tento program byl v roce 2014 nahrazen rámcovým programem Evropského Regionu WHO „Zdraví 2020“. Tento program byl přijat českou vládou a v současné době jsou zpracovány akční plány, zaměřené především na chronická onemocnění populace. Současně dosud platí ještě cíle „Zdraví 21.“ Relevantní cíle koncepce jsou v souladu s cíli programu Zdraví pro všechny v 21. století.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.21 Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období let 2013 až 2017

Od roku 2003 je to v pořadí již čtvrtý dokument, který zahrnuje všechny průřezové oblasti týkající se problematiky stárnutí populace. Záměrem je komplexní přístup k řešení problematiky stárnutí populace, koordinace a propojování jednotlivých strategií rezortů v oblasti přístupů ke stárnutí a vytvoření společných priorit všech přijatých opatření. Základním rámcem Národního akčního plánu je zajištění dodržování a ochrany lidských práv seniorů.

Relevantní cíle koncepce jsou v souladu s cíli tohoto plánu.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje marginální

1.2.22 NEHAP ČR - Akční plán zdraví a životního prostředí ČR

Akční plán zdraví a životního prostředí ČR je národní aplikací Evropského akčního plánu (EHAPE), který dohromady tvoří plány jednotlivých států Evropy. EHAPE byl přijat na druhé konferenci ministrů životního prostředí a zdravotnictví v červnu 1994 v Helsinkách, opírá se o metodiku WHO.

NEHAP ČR byl přijat usnesením vlády ČR č. 810 z roku 1998. Dokument obsahuje soubor doporučení,

směřujících ke zlepšení životního prostředí a zdravotního stavu populace v ČR. Zabývá se širokou škálou problémů životního prostředí a koncepční podpory zdraví. Na NEHAP navazují místní Akční plány zdraví a životního prostředí (LEHAP).

Relevantní cíle koncepce jsou v souladu s cíli tohoto plánu.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje významný

1.2.23 CEHAPE, 2004 - Akční plán pro Evropu zaměřený na zdraví a životní prostředí dětí (Children's

Environment and Health Action Plan for Europe - CEHAPE)

V roce 2004 byl na 4. Ministerské konferenci v Budapešti věnované zevnímu prostředí a zdraví přijat Akční plán pro Evropu zaměřený na zdraví a životní prostředí dětí (Children's Environment and Health Action Plan for Europe - CEHAPE). Ve zmíněném plánu se státy zavázaly připravit, koordinovat a realizovat opatření týkající se životního prostředí a přispívající ke zdraví dětí.

Relevantní cíle koncepce jsou v souladu s cíli tohoto plánu.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje marginální

1.2.24 Ministerská deklarace Parma 2010 závazek identifikovat rizika a snižovat expozici chemickým látkám a fyzikálním faktorům.

Ministři ŽP a zdravotnictví se zavázali identifikovat rizika a přijímat opatření ke snížení expozic karcinogenům, mutagenům a reprotoxickým látkám včetně radonu, UV záření, azbestu a endokrinních disruptorů. Do r. 2015 by měla být rizika po možnosti identifikována a eliminována. Relevantní cíle koncepce jsou v souladu s cíli této deklarace.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje marginální

1.2.25 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/EC o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí, označované i jako END - Environmental Noise Directive.

Směrnice END byla implementována do českého právního řádu v roce 2006 nepřímou novelou zákona č. 258/2006 Sb., a to zákonem č. 222/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci. Cílem směrnice 2002/49/ES je na základě stanovených priorit definovat společný přístup k vyvarování se, prevenci nebo omezení škodlivých, či obtěžujících účinků hluku ve venkovním prostředí. Strategickým a finálním cílem Směrnice 2002/49/ES je snížit v rámci celé Evropské unie do roku 2010 počet obyvatel zasažených hlukem ve venkovním prostředí hladinou L_{dvn} nad 65 dB minimálně o 10 % a do roku 2020 o 20 %. K tomuto procesu a k jeho cílům slouží jako podklad dva cyklicky se opakující dokumenty, a to strategické hlukové mapy a na ně navazující akční hlukové plány.

Jeden z operativních cílů koncepce, a to „Využívání obnovitelných a druhotných zdrojů energie“, konkrétně pak výstavba větrných elektráren v blízkosti sídel, může být v rozporu s cíli Směrnice END.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje neutrální

1.2.26 Koncepce památkové péče v České republice na léta 2011 – 2016

Koncepce vychází ze společného obecného resortního koncepčního materiálu Státní kulturní politiky stejně jako koncepční materiály ochrany dalších složek kulturního dědictví tj. „Koncepce účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2010 – 2014. Památková péče zajišťuje ochranu části kulturního dědictví a ochraně kulturních památek obecně.

Dotýká se nejen orgánů veřejné správy, ale především velmi širokého okruhu subjektů, vlastníků kulturních památek a vlastníků nemovitostí ležících v památkově chráněných územích.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje marginální

1.3 Rozvojové dokumenty Středočeského kraje- regionální úroveň

1.3.1 Zásady územního rozvoje Středočeského kraje

V tomto dokumentu jsou, mimo jiné, stanoveny tyto priority:

(01) Pomocí nástrojů územního plánování vytvářet podmínky pro vyvážený rozvoj Středočeského kraje, založený na zajištění příznivého životního prostředí, stabilním hospodářském rozvoji a udržení sociální soudržnosti obyvatel kraje. Vyváženost a udržitelnost rozvoje území kraje sledovat jako základní požadavek při zpracování územních studií, územních plánů, regulačních plánů a při rozhodování o změnách ve využití území.

(02) Vytvářet podmínky pro realizaci mezinárodně a republikově významných záměrů stanovených v Politice územního rozvoje ČR z roku 2008 (PÚR 2008; schválena vládou ČR 20. 7. 2009) a pro realizaci významných krajských záměrů, které vyplývají ze strategických cílů a opatření stanovených v Programu rozvoje Středočeského kraje (aktualizace schválena 18. 9. 2006). Vytvářet podmínky pro přeměnu a rozvoj hospodářské základny v území regionů se soustředěnou podporou státu vymezených dle Strategie regionálního rozvoje České republiky, kterými jsou na území Středočeského kraje:

II. hospodářsky slabé regiony: Milovice - Mladá;

Pro tato území prověřit a stanovit možnosti zajištění odpovídající dopravní a technické infrastruktury.

(04) Vytvářet podmínky pro zachování a rozvíjení polycentrické struktury osídlení kraje založené na městech Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Beroun, Mělník, Kralupy nad Vltavou, Slaný, Rakovník, Benešov, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Neratovice, Říčany a blízkých městech Kolín-Kutná Hora, Nymburk-Poděbrady.

Posilovat význam ostatních center osídlení, zejména ORP: Vlašim, Sedlčany, Čáslav, Mnichovo Hradiště, Votice, Hořovice, Dobříš, Český Brod.

Vytvářet podmínky pro zlepšení spolupráce blízkých měst Lysá nad Labem a Milovice, Nové Strašecí a Stochov.

Rozvíjet obslužný potenciál center v příměstském území Prahy, zejména Hostivice a Jesenice pro potřeby jejich dynamicky se rozvíjejícího spádového území.

Vytvářet podmínky pro umístění a realizaci potřebných staveb a opatření pro zlepšení dopravní dostupnosti a dopravní obslužnosti kraje

(06) Vytvářet podmínky pro péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty na území kraje, které vytvářejí

image kraje a posilují vztah obyvatelstva kraje ke svému území. Přitom se soustředit zejména na:

a) zachování a obnovu rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability;

b) ochranu pozitivních znaků krajinného rázu;

c) zachování a citlivé doplnění výrazu sídel, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské urbanistické struktury a architektonické i přírodní dominanty nevhodnou zástavbou a omezit

fragmentaci krajiny a srůstání sídel;

d) upřesnit a zpracovat do ÚPD obcí cílové charakteristiky krajiny;

e) vytváření podmínek pro šetrné využívání přírodních zdrojů.

(07) Vytvářet podmínky pro stabilizaci a vyvážený rozvoj hospodářských činností na území kraje zvláště ve vymezených rozvojových oblastech a vymezených rozvojových osách. Přitom se soustředit zejména na:

a) posílení kvality života obyvatel a obytného prostředí, tedy navrhovat přiměřený rozvoj sídel, příznivá urbanistická a architektonická řešení sídel, dostatečné zastoupení a vysoce kvalitní řešení veřejných prostranství a velkých ploch veřejné zeleně vč. zelených prstenců kolem obytných souborů, vybavení sídel potřebnou veřejnou infrastrukturou a zabezpečení dostatečné prostupnosti krajiny;

b) vyvážené a efektivní využívání zastavěného území a zachování funkční a urbanistické celistvosti sídel, tedy zajišťovat plnohodnotné využití ploch a objektů v zastavěném území a preferovat rekonstrukce a přestavby nevyužívaných objektů a areálů v sídlech před výstavbou ve volné krajině, vyšší procento volné zeleně v zastavěném území;

c) intenzivnější rozvoj aktivit cestovního ruchu, turistiky a rekreace - vytvářet podmínky k vyššímu využívání existujícího potenciálu, zejména v oblastech:

- poznávací a kongresové turistiky,

- cykloturistiky rozvojem dálkových cyklostezek a cyklostezek v příměstském území hl. m.

Prahy a dalších rozvojových oblastech,

- vodní turistiky, zejména na řekách Sázavě a Berounce,

- rekreace ve vazbě na vodní plochy, zejména na vodních nádržích ve středním Povltaví,

- krátkodobé rekreace především nekomerčních forem, zejména v rozvojové oblasti Praha.

d) rozvoj ekonomických odvětví s vyšší přidanou hodnotou, zejména aplikovaného výzkumu, strategických služeb (znalostní ekonomika);

e) na uplatnění mimoprodukční funkce zemědělství v krajině, zajistit účelné členění pozemkové držby prostřednictvím pozemkových úprav a doplnění krajinných prvků zvyšujících ekologickou stabilitu krajiny a eliminujících erozní poškození;

f) na uplatnění mimoprodukční funkce lesů zejména v rekreačně atraktivních oblastech, s cílem umožnit intenzivnější rekreační a turistické využívání území;

g) rozvíjení systémů dopravní obsluhy a technické vybavenosti, soustav zásobování energiemi a vodou a na využití surovinových zdrojů pro výstavbu, s cílem zabezpečit podmínky pro hospodářský rozvoj vybraných území kraje a pro stabilizaci hospodářských činností v ostatním území kraje.

(08) Vytvářet podmínky pro řešení specifických problémů ve specifických oblastech kraje při zachování

požadavků na ochranu a rozvoj hodnot území. Navrhovat v těchto územích takové formy rozvoje, které vyhoví potřebám hospodářského a sociálního využívání území a neohrozí zachování jeho hodnot. Koordinovat řešení této problematiky se sousedními kraji.

(09) Podporovat zlepšení vazeb částí území kraje s územím sousedních krajů Královéhradeckého, Pardubického, Plzeňského a Jihočeského, Kraje Vysočina a hl. m. Prahy s cílem optimalizovat dostupnost obslužných funkcí i přes hranice kraje.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.3.2 Vyhodnocení podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území Středočeského kraje (4.aktualizace)

Vyhodnocení je provedeno na základě podrobných analýz pro následující témata:

- horninové prostředí a geologie
- vodní režim
- hygiena životního prostředí
- ochrana přírody a krajiny
- zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa
- veřejná dopravní infrastruktura
- veřejná technická infrastruktura
- sociodemografické podmínky
- struktura osídlení
- bydlení
- rekreace
- hospodářské podmínky

V rámci „podkladů pro rozbor“ jsou shromážděny informace, které jsou potřebné pro provedení těchto analýz. Podrobnosti jsou uvedeny na www stránkách Středočeského kraje.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.3.3 Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje Středočeského kraje v uplynulém období (2012 – 2016)

Problémy k řešení v ZÚR SK dle závěrů ÚAP SK se týkají oblastí:

- a) koordinace se sousedními kraji, zejména v záležitostech celorepublikového významu (odstranění zjištěných nesouladů aj.)
- b) vyhodnocení aktuálnosti VPS a VPO a zjištěných nových záměrů
- c) vybrané střety a záměry z ÚAP ORP
- d) vyhodnocení aktuálnosti limitů
- e) vyhodnocení rozboru udržitelného rozvoje území SK

Z vyhodnocení udržitelného rozvoje území SK byly analyzovány další problémy k řešení v ÚPD na území SK a tedy i problémy k řešení v ZÚR SK:

1. Socioekonomické podmínky a rekreace

- rozvíjet technologické parky využívající vysokou kvalifikaci obyvatel zejména v příměstském území hlavního města Prahy (zejména ÚPD obcí)
- využívat brownfields, zejména transformací nevyužívaných ploch pro nové ekonomické a jiné aktivity (zejména ÚPD obcí)
- řešit problematiku území přetížených individuální pobytovou rekreací (zejména ÚPD obcí)
- chránit systém přírodně rekreačních vazeb na hranici Středočeského kraje a hlavního města v souladu se studií Zelené pásy (Ateliér U-24, spol. s r.o., Praha 2009); (zejména ÚPD obcí, zásady stanovit v aktualizaci ZÚR SK)

2. Doprava

- vytvořit podmínky pro řešení problémů zejména hromadné dopravy:
- řešit plochy pro „Park & Ride“ pro zvýšení standardu hromadné dopravy v návaznosti

na terminály integrované hromadné dopravy

- v rozvojových územích bez možnosti obsluhy kolejovou dopravou navrhovat segregované koridory pro autobusovou dopravu

- prověřit trasu příměstské železniční dopravy Praha – Letiště Václava Havla Praha - Kladno

- zlepšit parametry vybraných tratí s předpokladem využívání hromadnou dopravou

- řešení nevyhovujících úseků silnic (podle specifické situace) novými trasami, přeložkami; přitom zohledňovat zejména vedení zatížených tranzitních silničních tras přes centrální či obytná území měst a vesnic

- vymezovat cyklostezky v souladu s koncepcí; zvážit, zda je třeba vymezovat cyklotrasy vedoucí po silnicích, vytvářet podmínky pro rozvoj cyklistické dopravy (zejména ÚPD obcí)

- prověřit a následně zapracovat do ÚPD koridory vysokorychlostních tratí jako VPS, případně budou vymezeny jako územní rezerva; Přípravované studie MD předpokládají realizaci nových vstupů VRT do železničního uzlu Praha a mohou přinést uvolnění stávajících koridorových tratí pro vyšší rozvoj příměstské dopravy

3. Vodní režim území

- promítnout úkoly vyplývající z plánování v oblasti vod (ze schválených plánů v oblasti povodí a z vládou schváleného Národního plánu povodí Labe a Plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe)

- promítnout preventivní protipovodňová opatření regionálního rozsahu. Především v oblastech s potenciálně významným povodňovým rizikem, kde je vysoké nebo střední povodňové ohrožení (např. území určená k rozlivům povodní) (ZÚR SK i ÚPD obcí)

4. Ochrana přírody a krajiny

- revidovat vymezení koridorů pro nadregionální a regionální biokoridory ÚSES a ploch pro nadregionální a regionální biocentra ÚSES z hlediska jejich souladu s koncepcí MŽP, z hlediska jejich reprezentativnosti i s ohledem na aktuální stav území

- revize vymezení NR a R ÚSES spočívá v prověření potřebnosti provedení změn ve vymezení ploch a koridorů pro ÚSES i v doplnění chybějících skladebných částí ÚSES,

- při revizi budou využity existující podklady, zejména Územně technický podklad Nadregionální a regionální ÚSES ČR (1996), Aktualizace vymezení nadregionálních biocenter ÚSES (2011 - 2015), Studie ÚSES Středočeského kraje (2009),

- revize využije také informace vymezení příslušných úrovní ÚSES v navazující územně plánovací dokumentaci.

- podporovat přednostní využití zastavěných či zdevastovaných území oproti výstavbě v nezastavěném území (zejména ÚPD obcí)

- podporovat opatření vedoucí k zadržení vody v krajině, obnově vodního režimu (zejména ÚPD obcí)

- důsledně uplatňovat prostupnost krajiny jako podmínku tvorby a schvalování ÚP, zohlednit migrační koridory pro vysokou zvěř (ZÚR SK i ÚPD obcí)

- prověřit a zapracovat do ÚPD přírodně rekreační vazby na hranici kraje a hl. m. Prahy s využitím zpracovaných podkladů s cílem vytvoření podmínek pro vznik ploch veřejně přístupné zeleně

- snižovat bariérový efekt při návrhu nových dopravních systémů

5. Hygiena životního prostředí

- vymezovat plochy pro kompostování (ÚPD obcí)

- vymezovat plochy pro čistírny odpadních vod (ÚPD obcí)
- vytvořit v ÚPD podmínky pro řešení starých ekologických zátěží v souladu s existujícími studii (ÚPD obcí)

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní

1.3.4 Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (dále také Programu) je základním střednědobým programem podpory regionálního rozvoje na úrovni kraje, sestávající z cílených opatření a intervencí zaměřených na stimulaci rozvoje kraje. Obsahuje směry a úkoly rozvoje finanční povahy i úkoly nefinanční povahy, jako jsou politiky, nástroje, organizační úkoly, doporučení pro ústřední správní orgány k podpoře kraje atd.

Cílem Programu je navrhnout pro stanovené plánovací období promyšlenou množinu opatření na podporu ekonomického a sociálního rozvoje kraje, jež vychází ze strategických záměrů kraje a je realizovatelná dostupnými finančními prostředky.

Program rozvoje kraje plní funkci základního dokumentu orgánů kraje pro koordinaci rozvoje území, hraje klíčovou úlohu při zajišťování podpory regionálního rozvoje, pomáhá zvyšovat povědomí o nejdůležitějších potřebách kraje, pomáhá mobilizovat vlastní kapacity a zdroje kraje, využívá znalostí místních činitelů a odborníků a umožňuje místním činitelům určovat a kontrolovat směr budoucího vývoje kraje.

Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje je zpracována pro časové období let 2014 až 2020 s ohledem na sedmileté programovací období EU.

Aktualizace Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje vychází a navazuje na obsah a koncepci původního dokumentu – Program rozvoje Středočeského kraje z roku 2006 a jeho aktualizace formou dokumentu Implementace situační a trendové analýzy v oblasti cestovního ruchu, školství, zdravotnictví, sociální péče a dopravní obslužnosti ve Středočeském kraji a její implementace do Programu rozvoje územního obvodu Středočeského kraje z roku 2009.

Dokument je rozdělen do dvou částí – analytické a návrhové. Analytická část je dále doplněna samostatnou tabulkovou přílohou.

Analytická část

Pro zpracování analytické části Programu měl zpracovatel, kromě výše uvedeného předchozího Programu z roku 2006, k dispozici podklady a dokumenty, zpracované krajem i podklady a dokumenty v úrovni státu či Evropské unie (viz kap. Poznatky z předchozích analýz). Dále bylo čerpáno z veřejně přístupných databází Českého statistického úřadu, ministerstev, organizací státní správy a samozřejmě z údajů zveřejňovaných Středočeským krajem.

Návrhová část

Návrhová část vychází a navazuje na obsah a koncepci původního dokumentu (Programu) Jednotlivá opatření byla však aktualizována na základě výsledků aktualizované analytické části a aktuálních strategických programů a koncepčních dokumentů základních témat, které má Středočeský kraj zpracovány.

Tento dokument je pro Územní energetickou koncepci Středočeského kraje zásadní